

Sygn. akt II CSK 267/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku E. Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P.

przy uczestnictwie T. N. i S. N. o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt II Ca 51/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od uczestników postępowania na rzecz
wnioskodawczyni kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik uczestników T. N. i S. N. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16 października 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne autor skargi kasacyjnej sprowadził do dwóch pytań. Pierwszego w brzmieniu „czy wydanie decyzji, o której mowa w art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 518 ze zm.), w trakcie postępowania o ustanowienie służebności przesyłu, wyklucza możliwość ubiegania się o ustanowienie służebności przesyłu?” oraz drugiego: „czy wydanie decyzji, o której mowa w art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wyklucza możliwość ubiegania się o ustanowienie służebności przesyłu”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r. IV CSK 53/2013, nie publ.).

Tych wymagań pełnomocnik uczestników nie spełnił, ponieważ ograniczył uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jedynie do

sformułowania pytań, nie przedstawiając jednak argumentów, które mogłyby świadczyć o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Należy nadto zauważyć, że nie występuje przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o której mowa art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jeśli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził już pogląd, a nie ma podstaw do jego zmiany.

Problem przedstawiony przez skarżącego był już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego. W postanowieniu z dnia 18 czerwca 2015 r. III CZP 32/15 (nie publ.) Sąd Najwyższy przyjął, że decyzja, wydawana m.in. na podstawie 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami odbiera właścicielowi część uprawnień, uszczuplając tym samym zakres jego prawa własności. Decyzja ta tworzy po stronie przedsiębiorcy trwały tytuł do umieszczenia na cudzym gruncie urządzeń przesyłowych, a przepisy ustawy upoważniają przedsiębiorcę do korzystania i dostępu do nich na ustalonych w ustawie zasadach. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r. III CZP 107/13 (OSNC 2015 nr 3 poz. 29) wskazano nadto, że: „jeżeli przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń wymienionych w art. 49 § 1 k.c. wykonuje uprawnienia wydane na rzecz jego poprzednika na podstawie że art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t.j. Dz.U. z 1974 nr 10 poz. 64 ze zm.), właściciel nieruchomości nie może żądać ustanowienia służebności przesyłu (art. 305² § 2 k.c.)”. Sąd Najwyższy, w powołanej uchwale, wskazał również, że art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości normował tę samą instytucję, co wskazany w skardze kasacyjnej art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zagadnienie to ostatecznie rozstrzygnięte zostało w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13 (OSNC 2014, nr 7 - 8, poz. 68), stwierdzającej, że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek wnioskodawczyni zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 8 pkt 3 w zw. z 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).